

**Nuummi, Sisimiuni Ilulissanilu ivigaasanik qallikkanik arsaattarfiliornissap
pilersaarusionerqarnissaanut 2012-mi Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuummi
aningaasanik immikkoortitsinissamik Naalakkersuisut peqqunerqarnissaannik Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen, Demokraatit)

pillugu

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerqarnerani saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermi Ataatsimiititaliaq ukuninnga inuttaqarpoq:

Harald Bianco, IA, siulittaasoq
Andreas Uldum, D, siulittaasup tullia
Debora Kleist, IA
Ruth Heilmann, S
Doris Jakobsen, S

UPA2011-imi ulloq 24. marts 2011-imi siullermeerqarnerata kingorna siunnersuut
Ataatsimiititaliap misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Taasisutissatut allassimasumi takuneqarsinnaasutuut siunnersuuteqartup kissaatigaa, 2012-imi
aningaasanut inatsisissamiit Nuummi, Sisimiuni Ilulissanilu ivigaasanik arsaattarfiliornissamut
aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq. Timersornerup pinaveersaartitsinermit sunnuteqartarnera,
siunnersuuteqartup innersuussutigaa inuiaqatigiinnilu nappaataasartut siaruatsaaliorneqarnissaannut
periusissaqqissuulluni. Taamaattumik siunnersuuteqartup ilimagaa ivigaasanik
arsaattarfiliornissamut aningaasaliissuteqarneq inuiaqatigiit ataatsimut isigalugit tamanna
peqqissutsimut siuarsaataassasoq. Qaortumi ivigaasanik arsaattarfeqarnermi misilittakkat pitsaasut
siunnersuuteqartup innersuussutigai. Siunnersuuteqartup illoqarfinni amerlanerusuni ivigaasanik
arsaattarfiliortoqarnissaa kissaatiginartikkaluaqaa, nunatsinnili illoqarfiit anginerit sisamaasut
ivigaasanik arsaattarfeqalersinnaanerata tamatumuuna alloriarnertut siullertut nalilerlugu.

9. april 2011

UPA2011/49

Siunnersuuteqartup ilimagaa, siunnersuummut aningaasartuutaasussat katillugit kr. 15 millionit pallillugit aningaasartuuteqarfiussasut.

Siunnersuummik Inatsisartut siullermeerinninnerat

Naalackersuisut isumaqarput, siunnersuut maannakkutut iluseqartillugu akuersarneqarnavianngitsoq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip kommuninut aningaasatigut kingunerisassai pillugit KANUKOKAp sukumiinerusumik oqaloqatiginissaa Naalackersuisut kissaatigaat, ivigaasanik arsaattarfiliat aserfallatsaalinissaannut aningaasartuutissat maannakkut arsaattarfioersunik aserfallatsaalinermi aningaasartuutaasartunit qaffasinnerusussaaneri Naalackersuisut tunngavilersuutigimmassuk. Aammattaaq timersoqatigiiffinnik taakkualu kattuffiinik periarfissaqarluarlutik Naalackersuisut oqaloqatiginnikkusupput, aningaasaliissutaasussat siunnersuummut tunngatitassat allatut atorneqarsinnaaneri nalilersuiffiginiarlugit, taamaalilluni aningaasaliissutaasut timersortartunut amerlanerusunut nuannaarutaaniassammata. Naalackersuisut innersuussutigaat, Kalaallit Nunaani Timersoqatigiiffiit Kattuffiata (GIF) oqaatigisimagaa, timersuummut ataasiinnarmut pingaarnersiulluni aningaasaliineq annertuujusoq. Aammalu Elite Sport Greenland naliliivoq, illoqarfinni ataasiakkaani ivigaasanik arsaattarfeqarnermiit timersornerup iluani atortussat pitsaasut amerlanerusut ataatsimut isigalugu pisariaqartinneqarnerungaluartut.

Inuit Ataqtigiit isumaqarput, illoqarfinnut ataasiakkaanut timersuummut ataatsimut siunnersuutip aningaasaliiviginissaa annertuallaartoq, taamaattumillu allannguutissatut siunnersuusiortoqarnissaa orniginartinnerullugu, taamaalilluni timersorneq ataatsimut isigalugu tapersiivigineqarluni.

Siumup siunnersuut tapersersorpaa, piumasaraluguli siunnersuummi aningaasalersueriaatsip qanoq ittip atorneqarnissaa pitsaanerunersoq ataatsimiititaliami nalilersorneqarnissaa, aammalu qularnaarlugu illoqarfiit allat aamma taaneqartut saniatigut ukiuni aggersuni ivigaasanik arsaattarfeqalersinnaanissaat.

Demokratit siunnersuummut tapersersuipput isumaqarlutillu, siunnersuut piviusunngortinneqarpat tamanna aammattaaq inuusuttut aserorterivallaarunnaarnerannik kinguneqarsinnaasoq.

Atassut siunnersuummut tapersersuinngilaq, ilaatigut aningaasatigut sukangasuummik aqutsisoqartariaqarmat ilaatigullu siunnersuummi pissutsit ilai qulaajaavigineqartariaqarmata erseqqissaavigineqarlutillu.

Kattusseqatigiit Partiiat siunnersuummi siunertarineqartumut tapersiivoq, peqatigitilluguli takujuminaatsillugu illoqarfinni pingasuni ivigaasanik arsaattarfiliornikkut innuttaasut tamakkerlutik peqqissuunissaannut tamatuma qanoq iluaqutaatigisinnaanera.

Siunnersuummut atatillugu saaffiginnissut

Kalaallit Nunaanni Arsartartut Kattuffiat allakkakkut marts 2011-imeersutigut siunnersuummut tapersiivoq isumaqarlunilu ivigaasanik qallikkanik arsaattarfiliornissat inunnut amerlasuunut iluaqutaassasut. Allakkat ilanngussa q 1-itut ilanngunneqarput.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, siunnersuutip siullermeerneqarnera nalunaaquttap akunneri pingasungajaat atorlugit Inatsisartuni oqallisigineqartoq, taamaalillunilu oqaatigineqarsinnaalluni siunnersuut assut malinnaavigineqarlunilu soqutigineqarluartoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnermini siunnersuutip Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu aningaasatigut kingunerisinnaasai pingaartillugit misissorsimavai. Siunnersuuteqartup ilimagaa, aningaasartuutissat katillugit kr. 15 millionit missaanni amerlassuseqassasut. Ivigaasanik arsaattarfiit aserfallatsaalinnissaat maannakkut arsaattarfioersunik aserfallatsaaliinertulli ittuunissai siunnersuuteqartup ilimagaa, taamaalilluni kommunit pineqartut aningaasaqarnerannut taasarialimmik sunnuteqartussaassanatik. Siunnersuuteqartoq qanoq aningaasaliisoqarnissaanik innersuussaqaanngilaq, Naalakkersuisunulli 2012-imut aningaasanut inatsisissamiit aningaasaliissutissanik siunertamut pisariaqartinneqartunik immikkoortitsisoqarnissaanik peqqussuteqarluni.

Qaqortumi ivigaasanik arsaattarfiori nermi kr. 2,8 millioniniit 3 millionit tungaannut aningaasartuutigineqarsimapput, taakkunanga pingajorarterutaasa missaat arsaattartut kattuffissuannit FIFAmiit aningaasaliissutigineqarlutik. Aningaasaliissutit sinneri Kalaallit Nunaanni Arsattartut Kattuffiannit, Danmark Boldspil Unionimit, Kujataata kommunianit kiisalu TAPISULLI-mit (Qaqortumi suleqatigiissitaliaq) aningaasaliissutigineqarlutik. Ivigaasanik arsaattarfiup Qaqortumiinneranut minnerunngitsumik peqqutaqaataapput illoqarfimmiut ukiorkpaalunngortuni illoqarfimmi ivigaasanik arsaattarfeqalernissamik suliniuteqarsimanerat. Aammalu Kalaallit Nunaanni Arsattartut Kattuffiat kiisalu Danmark Boldspil Unionip Qaqortumi, Nuummi Sisimiunilu arsaattarfiit ivigaasanik arsaattarfinngortinneqarsinnaanerannik qanorlu akeqarsinnaanerannik misissuinissamut suleqatigiinniarlutik isumaqatigiissuteqarnerisigut. Tassunga atatillugu Qaqortoq kisimi nalunaaruteqarsimavoq, taamaattumillu FIFA suliamut tamatumunnga aningaasaliissutissanik qinnuteqarfigineqarluni.

Nunap aggornerisa immikkoortui assigiinngitsut ataatsimut naatsorsussagaanni, illoqarfinni taakkunani pingasuni ivigaasanik arsaattarfiliornissamut aningaasartuutissatut missaliorneqartut kr. 15 millionit pallillugit akeqarnissaannik naatsorsuineq eqqoriaanerlunnerunngilaq. Aningaasartuutit qaffasinnerusinnaaneratt appasinnerusinnaaneralluunniit, aappaatigut ilimanaateqarsinnaavoq. Aserfallatsaaliinissamut tunngatillugu tamanna ataatsimiititaliap nalilersuiffigisinnaanngilaa, isumaqarnarsinnaallunilu ivigaasanik arsaattarfiliaq arsaattarfimmut ujaraaraasumut sanilliullugu aserfallatsaaliinissamut atugassanik sanaartukkap 2%-iata nalinga aserfallatsaaliinissamut ukiumut immikkoortinneqartarput. Ivigaasanik arsaattarfiit oqaatigineqartut malillugit sanaartorneqarneri kr.

9. april 2011

UPA2011/49

15 millioninik akeqassappata taava aserfallatsaaliinissamut ukiumut kr. 300.000-init imaluunniit kommunimut ataatsimut kr. 100.000-inik tamanna naleqartassaaq. Matumanili eqqumaffigineqassaaq nalunarmat, sanaartornermi aningaasartuutit 2%-ii Kalaallit Nunaanni ivigaasanik arsaattarfiit aserfallatsaaliineqarnissaannut ukiumut atussallugit naammassanersut. Qularnanngilaq Qaqortumi misilittagarineqartunik imaluunniit issittormioqatitsinnit allaniit missiliuutinik eqqornerusunik pissarsisinnaassasugut.

Aningaasartuutissat taakkua kommunip missingersuutaanik isasoortitsinnginnissaat isiginiarlugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, siunnersuutip aningaasatigut kingunerisinnaasai pillugit KANUKOKA aperineqarsimasariaqartoq, tassami kommunit ileqqusoq malillugu arsaattarfinnik soorluttaaq aamma kommunip pigisaanik soorlu atuarfinnik illuutinillu allanik ataavartumik aserfallatsaaliisussaammata.

Qaqortumi arsaattarfiup pilersinneqarneratut, ivigaasanik arsaattarfiliornissamut aningaasaliisussarsiornissamut periarfissaq, siunnersuutip siullermeerneqarnerani periarfissat ilaattut taaneqarpoq ilaatigut sanaartornermi aningaasartuutit ilaasa akilersinnerisigut imaluunniit ataavartumik aserfallatsaaliinissamut aningaasassaqaarnissaq qulakkeerlugu. Isumaqaq ataatsimiititaliap soqutiginarlippaa, pingaartumik nunatta karsiata maannakkut ukiunilu tulliuttuni unammilligassai annertuut isiginiarlugit, iliuusissanut nutaanut aningaasassaqaarnissap naatsorsuutigineqarsinnaanera ilimagineqarsinnaanaviarani. Taamaattumik namminersortunit aningaasaliiffigineqarsinnaanera periarfissaqaarnersoq missuiffigisariaqartoq, ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Suliap inatsisartuni siullermeerneqarnerani pingasunik ivigaasanik arsaattarfiliornikkut pinaveersaartitsinissamut iluaqutaasinnaaneri innersuussutigineqarput. Kiisalu arsaattartuinnaangitsoq aammalu timersoqatigiiffiit ataatsimut isigalugit, ivigaasanik arsaattarfinnik atuisalersinnaammata. Ataatsimiititaliap siunnersuuteqartoq isumaqatigaa, pinaveersaartitsinermik suliaqarneq pingaaruteqartuusoq piffissarlu ungasinnerusoq isigalugu tamanna sipaaruteqarfiusussaassalluni.

Saqqummiunneqartut tunngavigalugit pingasunik ivigaasanik arsaattarfiliornep innuttaasut peqqinnerulernerannik tamanna ataatsimut isigalugu kinguneqarsinnaanera ataatsimiititaliap nalileruminaatsipaa, imaluunniit timersornermut aningaasaliissutit nalinginnaasumik qaffannerisigut inuiaqatigiit peqqissuunissaannut tamanna pitsaanerussannginnersoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Tamanna tunngavigalugu **amerlanerussuteqartut tassaasut Siumut Demokratillu** siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa **inassutigaat**.

Siunnersuut pillu Siumut imaattumik oqaaseqaateqassapput:

Siumup ivigaasanik qallikkanik arsaattarfiliornissap pilersaarusiornissaanut 2012-mi aningaasaliinissamut siunnersuut tamakkiisumik tapersersorpaa. Siumup siunnersuutip siullermeerlugu oqaluuserineqarnerani oqaaseqaatini tamaasa aalajangiusimavai. Siumumit oqaaseqarnitsinni Qaqortup siunnersuummi ilaatinneqarnissaa Siumumit kissaatigisimavarput, tamanna kissaat demokratinit minnerunngitsumillu siunnersuuteqartumit siullermeerlugu oqaluuserineqarnerani ilalernerqartoq Siumumit maluginiarparput. Isumaqarpugut Qaqortumi ivigaasanik qallikkamik peqalereertoqarnera aporfiussanngitsoq, taannami 60x40-mik takissuseqarpoq, uanili siunnersuummi arsaattarfiit pilersinneqartussat unammisarfvittut takissuseqartinneqassapput, tamannalu aamma Qaqortumi pilersissallugu pisariaqartutut isigaarput. Taamaattumillu Qaqortup illoqarfiit taaneqartut naligalugit siunnersuummut ilaatinneqarnissaa Siumup pingaartippaa.

Tamanna **tunngavigalugu ikinnerussuteqartut tassaasut Inuit Ataqatigiit siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa inassutigaaat.** -

Siunnersuut pillu Inuit Ataqatigiit imaattumik oqaaseqaateqassapput:

Ikinnerussuteqartutut oqaaseqaat: Inuit Ataqatigiit.

Siunnersuut tunngaviatigut taassumalu kinguneriumaagassai; (tassa pinaveersaatitsinermut peqqissuunissamullu tunngasortai) Inuit Ataqatigiinnit isornartoqartinngilavut.

Massakkorpiarlu aningaasanik taamak annertutigisunik 2012-imut illikartitsinissaq isumaqataaffiginnilarput ilaatigut makku tunngavigalugit:

- Inuiaqatigiit pitsaanerpaamik atugassaqartitaasut peqqissullu pilersikkumallugit, aningaasap siunertamut pitsaanerpaamut aningaasaliissutigineqarnissaa nalilersorluassallugu pingaaruteqarpoq.
- Naalakkersuisut GIF-ilu siumaqatigaavut; nunatsinni timersuutit assigiinngitsut, sumiiffinni assigiinngitsuni sungiusarfissaaleqiffiusartut eqqarsaatigalugit, illoqarfinni ataasiakkaani arsaatarfinnik ivigaaraasalinnik pilersitsinermingarnit sineriak tamakkerlugu aaqqiissuteqarnissaaq orniginartinnerugatsigu.
- Isumaqarpugut meeqqat atuarfiini timersortitsisarnerit nunaqarfinnilu timersornissamut periarfissat atortussallu pitsaanerulernissaannut suliniassalluta siunnersuut una siammasinnerusunngorlugu anguniagaqarnissaaq periarfissatsialaanerugaluartoq.
- Nunatsinni timersornissamut periarfissiissutaasut atortorissaarutillu pitsaanerulernissaat siunertaralugu siammasinnerusumik isiginnilluta suleqatigiissinnaanerput innersuussutigerusunnerugatsigu.

9. april 2011

UPA2011/49

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu paasinninni naapertorlugu ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniingassanngortippaa.

Harald Bianco

Siulittaasoq

Andreas Uldum
Siulittaasup tullia

Debora Kleist

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen